

3 Cena numeru **3**
centy
W Krakowie Kraków
w Podgórzu i w mieście
PRENUMERATA
miesięczna w Krakowie 1 zł
z dostawą do domu 1,25 zł
na przewoźny
z przesyłką pocztową K 100
Trzymiesięczna za gotówką: 3
zł 150, fr. 2, 25. l.
Pojedynczo sprzedawana
zabawiać można we wszyst-
kich kawiarniach, kioskach i na
wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DZIENNIK POWSZECHNY

OGŁOSZENIA
za wiersz po 16 h, za
każdy następnym rat po
12 h.; druków-ogłoszenia po
4 h. od wyrazu (miesiąca
50 h.). Nadawano za wiersz
po 10 h. Spółka na każdej
stronie po kursie 6.—, Za-
jęziki K 30.— za tytuł,
Czasopismo — 2000—1000—
Biuro dzienników i ogłoszeń
Maryana Hupczyca
w Krakowie, Jagiellońska 7,
Administracja „NOWINY”,
ul. Gęrcy 10 otwiera od
godz. 8 rano do 8 wieczorn.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. św. Gertrudy 10. Telef. 340

„Nowiny” wychodzą o godz. 11, popoł. codziennie z wyjątkiem świąg.

Oj! te wąskie suknie!
czyli: opresya matki, której uprowadzą synka...

(Opis wewnątrz numeru.)

Drugi rewolucyjny paroksyzm Turcji.

„Liga oficerska” żąda rozwiązania parlamentu w 48 godzinach i zwolnienia konstytuanty, grożąc zamachem stanu. — Ustąpienie wielkiego wezrya. — Powstanie w Albanii.

Turcja przeżywa obecnie drugi rewolucyjny paroksyzm. Co z tego chaosu się wyłoni, nie wiadomo jeszcze — ale pewna, że Konstytuantę stoi w przedcieniu nowej strasznej burzy. „Chory człowiek” turecki nie może odzyskać zdrowia, miota się w gorączce — a niestety nie wiadą dziś w Turcji

(podobnie jak angi w Polsce) żadnego me-
ża potężnej miarąj któryby mógł uży-
ster rządów żelazną ręką i opanować i sko-
ordinować wzburzone żywioły.

„Liga oficerska” grozi zamachem sta-
nu. Żądała ona zwolnienia konstytuanty —
i przekazała bitny list do parlamentu, doma-

gając się zamknięcia Izby w przedwio-
48 godzin, gdyż w przeciwnym razie ofi-
cerowie spełnią swój patriotyczny obowiązek.
List ten, odczytany w parlamencie, wywołał
oburzenie. Wszyscy nowcy oświadczyli, że
do ostatniego tchu będą stawali opór. Izba
uchwalała żądać wyjaśnień od wielkiego
wezrya i ministra wojny. Minister wojny
wyraża ubolewanie z powodu wydarzenia i
zapowiada surowe śledztwo. Izba przyjęła wy-
jaśnienia ministra do wiadomości.

Alie wielkiego wezrya — niema.

Mahmud Muktar pasza złożył już bo-
wiem godność wielkiego wezrya pod
nazwiskiem „Ligi wojskowej”, która wykona-
je istną dyktando i trza przy wypełnieniu
żądań Albańczyków, a widzi w Ministerze pa-
szę, 86 letni starzec jest chory i wcale nie
bierze udziału w radzie gabinetowej. W Kon-
stantynopolu krąży mnóstwo alarmujących
pojęszeń (n. p., że Muktar pasza i Kiamil
pasza zachorowali z powodu ostrej na obiedzie
w Porcie) z drugiej strony słychać znów,
że żądania Ligi wojskowej i Albańczyków
zaczynają wywoływać zwrot w opinii publi-
cnej na korzyść Młodoturków. Powieszenie
jednego oficera tureckiego w Skoplie przez
powstańców, wywołało przykre wrażenie w
kółach oficerskich, których pono znaczna
część odwraca się od Albańczyków. Który
prąd zwycięży, czy parlament, czy „Li-
ga wojskowa” wezmą górę, uszyjemy
niebawem.

Powstanie w Albanii.

W Albanii panuje zupełna anarchia. Ofi-
cyna w Prizanie jest bardzo poważna.
Powstańcy przeciwi połączenia telegra-
ficznego. W Prizanie i okolicy zgromadzonych
jest 25.000 Albańczyków, oczekują zaś jesz-
cze przybycia 10.000.

Do Skoplie przybyli wszyscy przywódcy
komisji, aby wręczyć w sobotę rządowej
komisji swoje żądania.

W Skoplie ma się zarazem odbyć kongres
Albańczyków. Nadeszła też wiadomość,
że pretendent albański Skanderbej
wyjechał z Konstantynopola i znajduje się w
groźnie do Albanii.

W Prizanie więźniowie uciekli z więzienia.
Podczas pogromu zostało 15 osób, między
nimi kilku żandarmów, zabitych; kilka
osób rannych.

Mutesaryf w Prizanie, który oświadczył,
 iż nie jest w stanie stłumić powstania, złożył
urząd.

Do Albanii nadchodzą ciągle transporty
broni i amunicji. W Konstantynopolu władze
portowe skonfiskowały skrzynie z dynami-
tem, przeznaczone dla powstańców. Zamach
na urzędników tureckich są w miastach
albańskich na porządku dziennym.

JEDEN JEDYNY W CAŁYM KRAKOWIE

MAGAZYN UBRAN GOTOWYCH KRAJOWEGO WYROBU

TYLKO W ZWIĄZKU KATOLICKICH KRAJÓW ULICA FLORYAŃSKA 7, TUŻ PRZY RYBNU.

Żona przywiązana łańcuchami do kózka.

Nie róbc drugiemu co sobie niemito. (Od naszego korespondenta).

Wiedzi, 25 lipca.

Widomo doskonale, jakich gwaltów na języku polskim dopuszczają się poczty niemieckie. Listów adreśowanych po polsku nie posyła się odrazu adresatowi, lecz przysyła się do biura tłumacza, w tym sposób dołączony autorowi listu, opóźniając doręczenie tego ostatniego. Wiadomo też, że już od wiału lat poczta niemiecka nie doręcza listów, na których miejscowość, mająca nazwę polską, jest adreśowana po polsku. A więc listy, które zaadresowano do Poznania, poczta niemiecka odrzuca, jeżeli zamiast „Poznań” nie stoi na nich imię „Posen”.

Bardzo pojętymi uczelniami pozostaje niemieckim są madziarzy. Poczta węgierska również nie posyła listów, na których dana miejscowość jest napisana po niemiecku, a nie w urzędowym brzmieniu madziarskiem. I tak istnieją stare miasto, jeszcze przed 95 laty niemieckie i nazwane po niemiecku Raab. Stara to twierdza, która onego czasu broniła siebie Węgier, znajdującą się w posiadaniu Habsburgów, przeciw atakom tureckim. Owa miejscowość Raab nazwali Węgrzy „Gyor”. Od szeregów lat poczta węgierska nie doręcza listów, adreśowanych do miasta Raab, lecz żąda, by je adreśowano do miasta „Gyor”. Tak samo zamadzaryzowano imiona wszystkich miast niemieckich w Siedmiogrodzie. I tak niema miasta Kronstadt, lecz jest miasto Brassé. Niema miasta Kremnitz, lecz jest miasto Köröczobanya id.

W listopadzie 1909 roku wydano spis urzędowy wszystkich zakładów telegraficznych, dla komunikacji międzynarodowej. Spis wydaje Biuro międzynarodowe Związku telegraficznego wszeh światowego w Berlinie. Spis wychodzi co lat 10. Jeszcze w spisie wydawnym w roku 1899 pomieszczone niemieckie imiona tych miast węgierskich, które nosiły poprzednio nazwę niemiecką. W spisie listopadowym 1909 roku nazwy niemieckie usunięto i zastąpiono je wyłączenie nazwami węgierskimi.

Prasa węgiersko-niemiecka zaczęła alarmować, protestować, żądać się na barbarzyństwo madziarów. Ubolewała, że skutkiem tego handlu i komunikacja poniosła wielkie straty. Domagała się też, by rząd niemiecki urzędowanie w tej sprawie interweniował. Prezydent Zjazdu handlowego niemieckiego wystosował do sekretarza stanu Urzędu pocztowego Rzeszy skargę piśmienną, domagając się, by Rzesza niemiecka wywierała nacisk na Węgry i aby w spisie urzędowym telegraficznym przywrócone ponownie nazwy niemieckie miast węgierskich.

Pan sekretarz stanu znalazł się w bardzo głupim położeniu. Skoro Niemcy nie dopuszczają do spisu urzędowego nazwy miejscowości innych nazw, niż niemieckich, skoro poczta niemiecka nawet nie przysyła listów, adreśowanych po polsku, trudno teraz, by rząd Rzeszy niemieckiej miewał się do rząd wewnętrznym innych państw i domagał się przywrócenia nazw niemieckich tych miejscowości, które nazwano po węgiersku.

Odpowiedział tedy owemu prezydentowi Zjazdu handlowego, że postanowienie, jakie nazwy miejscowości mają być pomieszczone w spisie międzynarodowym telegraficznym, zależy wyłącznie od rządu danego państwa. Nazwy niemieckie długiego szeregami miast węgierskich usunięto ze spisu na żądanie rządu węgierskiego. A więc rząd niemiecki nie może zrobić. Co najwyżej tedy rząd

telegraficzny niemiecki może własnoręcznie dopisać do nazwy miejscowości węgierskiej dawniejszą nazwę niemiecką. Ale taki dopisek służy tylko do informacji. Adres depeszy musi nosić nazwę węgierską danej miejscowości.

To oświadczenie sekretarza stanu Urzędu pocztowego Rzeszy nie zadowolilo przywódcę węgiersko-niemieckiej. Skarży się ona na pracę poczty niemieckiej na Węgrzech, na brak odwoły wladz niemieckich. Władze niemieckie muszą doprowadzić do tego, by rząd węgierski przyjmował depesze i listy, których adres będzie zawierał niemiecką nazwę, danej miejscowości, a nie węgierską.

W każdym razie polecamy ten wypadek uwadze polskich członków dyplomacji austriackiej. Niemcy sami dla siebie ładują uszczelnioną odwozność miejscowości niemieckich nawet i w innych państwach, w których są tylko ludnością napływową, jak się to dzieje na Węgrzech. Równocześnie jednak niekajką ludność polską na tych ziemiach, które bezpośrednio są polskie i tylko skutkiem nieszczęśliwego obrotu wypadków politycznych i wojennych dostały się pod panowanie pruskie. Jeżeli Niemcy chcą adreśować listy albo depesze do miasta Raab i nie chcą tego miasta nazywać Gyor, w takim razie i Polakowi powinno być wolno adreśować do miasta Poznań, zamiast do miasta Posen. Ale tembardziej powinna poczta niemiecka dostawiać listy, adreśowane po polsku do Polaków zamieszkałych w Niemczech.

Amon.

Pogromca zbrodniarzy.

Sensacyjna sprawa zamordowania w Nowym Jorku właściciela szleneri Rosenthala przybiera nową obrót. Oto wybitniejszy obywatel nowojorski, widząc, że nie mogą iść zbrodni na policy, umyślnie zacierając ślady zbrodni, złożył znaczny fundusz i wezwali szlenera detektywa, Williama J. Burnsa, do zajęcia się tą sprawą. Wiadomości, Burnsa zabrali już do dzieła, zorganizowały sobie sztab z 25 wytrawnych pomocników, nie alega więc wątpliwości, że dopnie celu, a to — oczywiście — sam nie padnie ofiarą zbrodni.

Ciekawo to osobistość. Burna w niczem nie przypomina Sherlocka Holmesa, słynnej postaci, stworzonej przez genialnego wyobraźcę Conana Doyle'a. Wygląda raczej na dobrodusznego mieszczucha, zadowolonego z siebie i z życia.

Syn policyanta, jest poniekąd dziedzicznym zawodowcem. Po za wielką liczbą spraw prywatnych, które zawsze umiał wyświeltić na jawie, odznaczył się szczególnie w wielkich procesach, dotyczących różnego fałszerstwa politycznych. W 1885 roku wykrył wielkie fałszerstwo wyborcze w stanie Ohio, co wyprawniło go na szerszą arenę działalności. Następnie wykrył i aresztował w stanie Illinois bande podpalaczy, wyzyskując planowo Towarzystwo ubezpieczeń.

Burns jest też prawdziwym biczem na różnych wyanawczacy kas bankowych i podrabiający czeków.

W pamiętniej dla Stanów Zjednoczonych walce Burnsa z rządem miasta San-Francisco, która defraudowała obryzmie fundusze, Burna potrafił tak zastawić siła, że polapał w nie najwybitniejszych i najmocniejszych szlenderów dobra publicznego i zmusił poproszą sądy, co jest rzeczą nie łatwą w Stanach, gdyż chodzi o ludzi wpływowych, do ukarania szlenderi.

W tej walce Burna miał przeciwko sobie prawie wszystkie władze stanu, ale poza sobą całą uczciwą opinię ludności.

Największą jedyną sławę zdobył Burna dzięki ostatniej kampanii — sprawie Mac Namara. W 1905 roku, w celu steryoryzowania właścicieli fabryk i zmniejszenia ich do ustępów na rzecz związków robotniczych, dokonano całego szeregu zamachów dynamitowych. Szczególnie na dalekim Zachodzie wypadki następowaly z zastraszającą szybkością jeden po drugim. W dniu 1-ym września 1910 roku wysadzono dynamitem lokal piśmna, wrogiemu związkowi robotniczym, „Los Angeles Times”, przyczem zginęło 22-cb robotników nie należących do związków. Opinia publiczna twierdziła stanowczo, że zamachy wykonywał związek robotniczy. Wszystkie związki zaprzeczyły gwałtownie, oświadczając, że wybuch należał przypisać nagromadzeniu się gazu. Wytworzyła się sytuacja groźna rocznieham. Tymczasem Burna pracował w cichociśności i dotarł do źródła tajemnicy.

Wykrył mianowicie, że zamach wykonał Związek zawodowy robotników, pracujących przy budowie mostów. Niebawem dokonano w Kalifornii drugiego zamachu. Burna znalazł odłamek bomby i, kierując się tą wskazówką, wykrył osobę, która sprzedała nitro-glicerynę sprawcom zamachu. Wkrótce kierownicy zamachu: kasyer Związku robotników mostowych, John Mac Namara i jego brat, James Mac Namara, zostali aresztowani.

Objął zbrodniarza, przezwyciężając niebezpieczeństwo, chciał uknąć, lecz Burna dopoił ich w Detroit w stanie Michigan i odwiózł oba do więzienia samochodem. Było to właśnie podczas szjazdu związków robotniczych. Oczywiście gniew kierowników nie miał granic. Okazano Burnasa o prowokacza. Prezes centrali związków, Samuel Gompers, poręczył niewinność braci Mac Namara. Rozpoczęła się walka Burnasa ze związkami. Burna umiał tak zaręczyć się, że gietlyko dowiódł, iżby aresztowanych, lecz wykrył wszystkich wadliwych i dowiódł udziału w machach zarządów związków — Aresztowani przyznali się do winy. James został skazany na uwiezienie dożywotnio, a John na lat piętnaście. Syndykalizm amerykański, posługujący się zbrodniami, otrzymał cios potężny. Oczywiście, zdemaskowani dynamiarze poprzyjęli Burnasowi zemstę, dokonano na niego nawet kilku zamachów, lecz on nie zwraca na to uwagi.

Detektyw, posługujący sięrewolwerem — mówi — skazuje się sam, gdyż przyznanie się do słabości. Rewolwer nie używałem jeszcze nigdy! Trzeba posiadać rozum w giowie. Kiedy idę za tropem nie mam nawet noża przy sobie.

Oj! te wąskie suknie!
czyli:
Opresya matki, której uprowadzają synka...

(Patrz ilustracya na stronie 1ej).

Przed kilku dniami byli goście, spacerujący po eleganckiej eksplanadzie w Ischia świadkami niezwykle gorzącej sceny: oto elegancka dama spacerowała ze swym kilkulatelnym synkiem, gdy w tym nadjeżdżał automobil, w którym się przed spacerującymi. Z automobilu wysiadł oficer, przysiadł do pani, wyrwał jej promocya synka z ręki i zaniósł go do automobilu, który po chwili zniknął za najbliższym zakretem. Matka z

Z miejskiej targowicy
na bydło w Krakowie.

największy
skład przyborów
i szat kościelnych.

jakonety, kapy, sztandary, chorągwie, baldachymy oraz artykuły dewocyjne — poleca po najtańszych cenach:

KONSTANTY WITKOWSKI KORDAS
Kraków, Rynek 46, Linia A-B L. 46[G].

krzykiem, rzuciła się w pogon za wprowadzonym swem dzieckiem, lecz dość wąsko, nowomoda sukna zatamowała jej szpilkę kroki i elegancja dała... jak duża, runęła na ziemię... Otoczenie mimo tragicznej sytuacji, nie mogło się powstrzymać od śmiechu, który znalazł *ce poci* uszanowanie w historii tego niezwykłego „prawa brata”.

— Było to tak. Owa elegancja dama, Gabriela v. S., jest wdową po fabrykancie — milionerze, który cały swój majątek zapisał swemu jednemu synowi — wprowadzonego m. Gwidonowi. Szej żonie zaś zapisał testamentem pokazać rentę roczną, ale pod warunkiem, że będzie o dziecko należało się troszczyć i że poświęci się jego wychowaniu. Lecz piękna pani Gabriela, po roku obowiązkowej żaloby, zapomniała o obowiązku testamentowym. Dziecko oddała pod opiekę gubernatorki, a sama zaczęła się bawić i żyć na modłę wytwornej *mondainy*. Nie pomógł napominania kuratora testamentu. Pani Gabriela otoczona stalewaniem i towarzyszy, żyła tylko dla swej przyjemności, zapominając zupełnie o dziecku. Nie podziła się też na propozycje, aby dziecko oddała babce na wychowanie, ho barta się straciła rentę. Dziecko, bez opieki, marilo... Aż wreszcie nastąpił „krach”. Kurator zaczął wprowadzić dziecko w samochód i oddać jej babce, aby w ten sposób zmniejszania pani Gabriela do zmiany trybu życia.

Jak sama nieśie, zamierza pani Gabriela przedziwne życie w czuła matkę... lecz dopiero po zakończeniu sezonu kąpielowego... Na razie zastawiała się do życzenia kuratora i oddała dziecko rodzicom męża na wychowanie.

Wielozęstwo u Żydów.

Czy istnieje wielozęstwo u Żydów? Istnieje na rosyjskim Kaukazie w wielu miastach.

Ciekawe wyjaśnienie w tej sprawie dał niedawno główny rabin w Derbencie na Kaukazie (Przytaczamy je według warszaw. „Izraelity”):

Według księgi kanonicznej „Ewen-Heszur” w paragrafie 9, każdy żyd może mieć w sobie lub wnet 4 żony, o ile tylko żyje w starej dacie im przyzwolite utrzymanie. Lecz swego czasu, już po powzięciu poważniejszego postanowienia, pewien uczoney żyd, rabin Gerson, pod gróź wyklecia od synagogi i ledzi, zakazał żydom całego świata wielozęstwo, z wyjątkiem nielicznej garstki miszkańców rozlicznych miejsc owości Azyi, t. zw. żydów wschodnich, do których liczby włączono i żydów kaukaskich. Ci mogą mieć i 4 żony.

Czterdziestki lat temu żydzi europejscy zaczęli wywierać pewien wpływ na religijny i domowy układ życia żydów kaukaskich. Wielu rabinów z Kaukazu kształciło się w Rosyi i ci zaczęli stosować poglądy i pojęcia żydów rosyjskich.

Jeden z tych rabinów, b. główny rabin derbencie, Izak Lechawicz, wypowiedział się na korzyść zakazu rabina Gersona o wielozęstwo i napisał o tem do wszystkich osiadłości żydowskich, podlegających jego władzy i niepodległych.

W 1857 r. wojenny gubernator derbencie rozwinął starania, aby zmusił wszystkich żydów kaukaskich do stosowania się do zakazu rabina Gersona. Lecz Izak Lechawicz, biorąc pod uwagę, że żydzi kaukasyjscy poczuli się za tubylców i przejęli się miejscowiemi obyczajami i *mitobudawstwem*, obrał następujący punkt wyjścia: żyd może mieć kilka żon, ale na następujących warunkach:

1) Jeśli jego pierwsza żona nie dała mu potomstwa w ciągu lat 10; 2) jeśli choroba nie pozwoliła jej spełniać jego zadań matczyńskich; 3) jeśli pierwsza żona urzędowo wyraża swą zgodę na to przed rabinem; 4) jeśli żona samowolnie odejście od męża i nie chce dalej żyć z nim.

Powyższe postanowienie przyjęte i jest stosowane w Derbencie i jego okolicach. Pozostałych miejscowości Kaukazu zgoda one nie dotyczy i przeto — faktem jest, iż pozostali żydzi kaukasyjscy raczej rządzą się zasadami Mahometa, niż rabina Gersona.

Wielozęstwo istnieje zatem u żydów na Kaukazie tak, jak istnieje u Turków.

Zona łańcuchami przywiązana do łóżka.

Zadzrosny szaleniec.

Budapeszt, 25 lipca.

Do piśm tutejszych donoszą: Do posterunku żandarmery w Matészka (Węgry) zgłosił się przed kilku dniami wieśniak Ignacy Jacob z pobliskiej wioski Reoserd, donosząc, że żona jego dopuściła się morderstwa na własnem dziecku... wczorajnie szkodnik także ślepowo o wpałdniał w szpital. Przytężył żądaj od żandarmów natychmiastowego aresztowania żony i teściowej, o świadczając stanowczo, że powróci do wsi tylko wtedy, jeżeli wraz z nim pójda także żandarmi, aby aresztować zbrodniarkę.

Zachowanie się świadka wzbudzało pewne podejrzenia co do wiarygodności jego doniesienia, ale uczyniono zadostę jego żądaniom i wysłano wraz z nim dwóch żandarmów, których w domu wieśniaka czekała wielka niespodzianka. Kiely manowiec weszli do mieszkanka oskrzyżelić swej żony, zobaczyli ją przywiązaną łańcuchami do łóżka, ręce i nogi miała również skrepowane łańcuchami.

Przeprawiano ją na miejsce przez żandarmów, dochodzący rykając, że żona dnia, o której Jacob oskarżał żonę — była jedynie wylstem jego chorej fantazyj. Z opowiadania żony, jej matki i sąsiadów, dowiedzieli się natomiast, że los niewinnie posiadzonej był wielce potażnawia godny. Zadzrosny jej małżonek w obawie, aby go nie zdradziła, przywiązywał ją często na kilka tygodni do łóżka i mimo takiego zabezpieczenia się nie szczędził jej przemoc zarzutów zdrady, odgrajając się przytem, że zastrzeli ją i jej matkę.

Żandarmi uwolnili wieśniaczkę z więzów, i zamieszni niej, jak zyczył sobie Jacob, zabrali ze sobą wieśniaka jego. Lekkarz stwierdził jednak u aresztowanego objawy pomieszania zmysłów, wobec czego oddawiono go do szpitala dla umyślowo-chorych.

Nago leż z rewolwerem na ulicy.

Okropne skutki pijanstwa.

Praga, 25 lipca.

Jak okropny w skutkach jest nałóg pijanstwa, świadczy o tem — pominiwszy wiele innych dowodów — rozprawy sądowne o morderstwa i zabójstwa, przy których alkohol odgrywał główną rolę, jak również świadczy o tem kroniki policyjne notowane prawie codziennie we wszystkich dziennikach. Jednym z jaskrawych dowodów gwałbnych skutków pijanstwa jest wypadek jaki zdarzył się wczoraj w Pradze.

Robotnik nazwiskiem Czernak oddawał się pijanstwu do tego stopnia, że często popadał w szal, a nawet tracił przytomność... Nis o otoczenia było jeszcze naiwniejszym.

Opanowany bowiem szaleem stawał się niebezpieczny.

Wczoraj powrócił w podpiym stanie do domu, a kiedy sąsiadki zaczęły go jeszcze drażnić, że żona jego prowadzi się źle — poszedł pod ścianę. Powróciwszy następnie był już zupełnie pijany i w krótko dostał napad szalną w tak wielkim stopniu, że sąsiadki były powini, iż rzeczywiście oszalał. Z nożem w jednej z rewolwerem w drugiej ręce krzyczał przeraźliwie:

— Mesze zamordować żonę i dziecko.

Sąsiadki jego nazwiskiem Streska starała się go uspokoić, co odniosło ten skutek, że odwieziono ją niebezpiecznie poronąją do szpitala. Widok krzyk podniecił jeszcze więcej szaleńca. Zrucił z siebie ubrania i wbiegł nago na ulicę, grożąc każdemu, kto osmielił się zbliżyć do niego nożem lub rewolwerem. Umieszpano mu z drogi, ale szal jego nie zmniejszał się, przeciwnie przybrał coraz groźniejszego objawy. Próbował także strzelać z rewolweru, ale na szczęście próby pozostały bez skutku, rewolwer nie był nabit.

Zarządy to także szalenie i powołał pędem do domu po naboje, wzbijając w powietrze drożdż szczyły w oknach, gdzie się tylko dalo. W mieszkaniu udało się jednak nareszcie rozbzdrowić go i skrepować, poczem oddawiono go do szpitala.

Pasażer bez głowy.

Bukareszt, 25 lipca.

W pobliżu stacji kolejowej Kalareaz znalazł w tych dniach na torze kolejowym zwłoki bez głowy mężczyzny, który — jak w pierwszej chwili przypuszczano — wypadł podczas jazdy z okna wagonu i znalazł śmierd pod kołami pociągu. Zastanawiającym jest nigdzie ten szczegół, że ani przy zwłokach, ani nigdzie w pobliżu toru nie znalazłono głowy i resztek szkieletowych. Zarządca puskownika pozostał również bezczynny.

Z napierów znalezionych przy zwłokach dowiedziano się, że pasażerem bez głowy jest podróżujący agent handlowy z Austrii, Oskar Rossenberg.

Powiadomiona o odkryciu zwłok policyja w Bukareszcie rozpoczęła wraz z okoliczną żandarmerya energiczne dochodzenia — nie ulęga bowiem wątpliwości, że Rossenberg padł ofiarą rabunkowego morderstwa. Przy zwłokach nie znalazłono żadnej gotówki.

Wielada delegat!

Czarnogórzec z „Wesołej wdówki”

Praga, 26 lipca.

Wczoraj dokonano w Pradze sensacyjnego aresztowania, a mianowicie aresztowano komendanta straży granicznej czarnogórskiej w Antivari Flamenaca, który jako delegat czarnogórski przybył do Pragi na zlot sokoli. Flamenace wywołał swoim bajecznym strojem i marawo-cyrecaką postawą ogólnie zainteresowanie podczas uroczystości Pałackiego w Pradze. Po wyjeździe Sokółw Flamenace pozostał w Pradze. Przebywał w Pradze w mieszkaniu w hotelu, które mu ofiarowano poczem Flamenace miał swą jedyną wyprowadził, postawiając 7000 K. długi Zamieszkał następnie w innym hotelu. Wczoraj aresztowano go na ulicy z powodu doniesienia o różno oszustwa. Znalazłono przy nim wiele listów od różnych dziewcząt w Pradze, od których pod różnymi pozorami wyłudzał pieniądze.

Zakład dostaw budowlanych
L & G. KADEN
KRAKÓW, UL. DUNAJEWSKIEGO L. 6.

RURY KAMIONKOWE wewnątrz i zewnątrz plukowane wraz z wszystkimi częściami fabrycznym potrzebne do kanalizacji w szczególności: spody rurki i rury kamionkowe. — **POSAZKI KAMIONKOWE** i trykajonesy na seamy. **PŁYTY KAPLOWE** drewniane i gładkie w najrozmaitszych kolorach. — **WAPNO SKALISTE** z własnych wapieników w Rzeczce koło Krakowa — **Glinę Nowary** koło Jzwowa. **GIPS MURARSKI** z własnej fabryki w Glinie Nowary. — **ZAPRAWY PASADOWE** z własnej fabryki 622 w Krzeszowicach. — **CEMENT PORTLANDZ** wodo hydroficzny muralecki i faszolowa, papę dachową, topczony, karbolitum, dachówki i wszelkie wyroby betonowe. — **FARBY CHEMICZNE** i farby z własnej fabryki farb, w Krzeszowicach.

Cennik
IZBY
handlowo-przem. w Krakowie
w dniu wyjazdu
niebieskiego koloru
o g. 19 w pol.
Wahły
Ruble papieskie
placa 258-90
zadaja 264-90
Wahły
placa 117-
zadaja 118
Franchi papieskie
placa 98-
zadaja 96-
20 to frank w szlach
placa 19-
zadaja 19-11
Dolary amerykański
placa 480-
zadaja 480-

Giełda zbożowa.
Budapeszt.
Dn. 25 lipca.
Targ zbożowy.
Przeniesia na październik 11-46 do 11-47; pszenica na kwiecień 11-78 do 11-79; żyto na październik od 9-80 do 9-81; owies na październik 9-22 do 9-23; kukurda na listopad od 8-78 do 8-79; kukurda na sierpień od 8-88 do 8-87; na maj 7-80 do 7-80; rzepak na sierpień 17-65 do 17-76
Oferty: miazna. Ciepłowodociąg i ciepłowodociąg spół. — **Papiera** buchomorne.

Jeżeli nie zostępuje wszystkich zjednoczonych fabryk ceramicznych w Ruskiej polico

Łozkład jazdy.

- ciężki odłoch z Krakowa:**
 Dr Lewna:
 214 n. posp.
 845 d. posp.
 50 d. osob.
 20 d. posp.
 4 d. osob.
 80 d. osob.
 4 d. osob.
 88 d. osob.
 215 n. mies.
 841 n. posp.
 3 n. osob.
 95 n. osob.
 80 n. osob.
Do Wiednia:
 46 n. posp.
 54 n. posp.
 28 n. posp.
 8 d. posp.
 23 d. osob.
 42 d. osob.
 57 d. osob.
 8 d. osob.
 35 d. osob.
 10 n. osob.
 445 n. osob.
 15 d. osob.
 355 n. posp.
 030 n. posp.

Achmed Mukhtar pasza, wielki wierz turcki, który po jedynopodnym urzędowaniu podał się już do domisyli.

O co mówią przewodnicy?

Zakopane, 25 lipca.

Nagroda, ogłoszona przez rodziców pny Szytowskiej za zaszalenie jej zwłok, pobudziła wielu do poszukiwań. Na ulicy spotykalem wczoraj grupy górali żywo rozprawyjących o wypadku. Niecierpliwie zdurząca swoje przypuszczenia w obawie, by z nich kto nie skorzystał i mówią o całej sprawie obecnie znacznie ostrzej niż dotąd. Najoburzniejsze wyjaśnienia dawał przewodnik Tytko, który sądzi, że zaginiona wyszła na szczyt Kraszanyć później, a nie znalazłszy tam towarzyszy podróży, nie zając dalej drogi, postanowiła wracać, zbłądziła przy tem i poszła w kierunku Pysznaj. Dotychczasowe przypuszczenia p raczyły temu ze względu na farsowość tej drogi. Mówiono, że osoba zmęczona raczej by schodziła do najbliższej doliny — Rozspadiny.

Trzeba przyznać, że za hipoteza przewodnika Tytki przemawia tu i owo. Jak wiadomo, wycieczka dra Sawickiego zostawiła na szczycie Kraszanyć kartkę z zawiadomieniem, że zaginęła p. Szytowska. Gdy na drugi dzień rano Pogotowie przyjechało na miejsce, kartka owa była przekłama zapiłką od kapelusza. Szpilka owa musiała tkwić dość dugo, gdyż na papierze została w wycięciu ślady rdzy.

Najsilniej broni jubaśów w halli Tomaszowej od podejrzenia przewodnik Daniel Gąsienica. Jest to, jeśli wolno tak powiedzieć stary „wilk górski”. Zna góry jak swą własną kieszkę, nieraz też brał udział w odzyskiwaniu zaginionych turystów. Podług niego zabójstwo nie jest nieprawdopodobne. Być może (?) trafiła nieszczęśliwa sbląkana kula kinsnowika, albo strzelca kinsowników tropiącego.

Jubaśi jednak są tu nie nic winni. Na dowód tego przytacza on wypadek z przed siedmiu laty, kiedy pani G. zbłądziła na Zaworach i zaszłaży wieczorem w dolinę Cicha poręcza się w stronę Podbańskiej, poki anieżyła o sił nie opada. Wycierpana znalazła owi jubaśi, anieśli do swego szalasu i udzielali jej najtrokajliwej opieki, aż do przybycia opowiadającej z meżem wój pani. Pani G. dodaje przewodnik, była „bardzo pikna pani” i miała ze sobą sporo kosztowności.

Wymienili nie tracą nadziei odzyskania panny Sz. Innoważ jednak się zapatrze na sprawę przewodniczący Wawrzyk, zastępc

Do Zakopanego:

- 4 d. posp.
 26 d. osob.
 5 d. osob.
 37 d. osob.

Do Wiednia:

- 30 d. mies.
 3 n. mies.
 20 n. osob.
 05 n. osob.

ciężki przebieg z Krakowa:

- Dr Lewna:
 93 d. posp.
 54 d. posp.
 20 d. posp.
 725 n. osob.
 805 posp.
 934 n. posp.
 500 d. osob.
 302 n. osob.
 20 n. osob.
 845 d. osob.
 918 d. osob.
 24 d. osob.
 743 n. osob.

Do Wiednia:

- 07 n. posp.
 26 n. posp.
 50 d. osob.
 20 d. osob.
 113 d. posp.
 130 d. osob.
 150 d. osob.
 745 d. posp.
 152 d. osob.
 110 n. posp.
 146 n. posp.
 425 n. osob.
 038 n. posp.

Z Zakopanego:

- 05 d. osob.
 44 n. osob.
 23 n. osob.
 09 n. osob.
 4 d. osob.

Do Wiednia:

- 20 d. mies.
 20 d. osob.
 30 d. osob.
 15 d. osob.
 45 n. osob.

ca naczelnika pogotowia, człowiek może najlepiej obeznany z górami w całym Zakopanem, do tego ostrożny, rozważny i mądry. — „I za dziesięć tysięcy — powiada — nie posiedyby więcej sukca”. On przez cały czas brał czynny udział w pracach pogotowia. Zaglądał do każdej rozspadliny, schodził po stromych ścianach, spuszczał się na linach w zleńki. Przez cały czas wyrażał wątpliwość co do ścisłości poszukiwań w niektórych miejscowościach i sprawdzał je z niecierpliwą wagą energii. Trzeba zaznaczyć, że naczelnik p. M. Zarucki, zawsze w tych wypadkach przychodził się do rad swego zastępcy w tem szumnie nimanian, że w takich razach należy uswad najbardziej wątpliwości. Wawrzyk jeżeli mówi tak, znaczy to, iż natrafia na mur nie do przebiccia, na zagadkę, której rozwiązanie jest naprawdę niewzety trudne.

Śluchając jego wywodów myśli się mimowoli o kosówce. Przed wielu laty przeskazywano niemal całe Tatry, w których zaginął jeden turysta. Przetrzeszono wszystkie okolice, w których przypuszczano, że on mógł się znajdować. Praca była bezowocna. Dopiero po trzech latach znaleziono przypadkiem jego kostkiotur w paszcy kosówczarza w odległości 30 kroków od ścieżki wiodącej do Czarnego Stawu, a więc w okolicy najbardziej w Tatrach niebezpiecznej.

O działalnoci sędzię p. Stianego i staniaruch, aby uzyskać pomoc wojska, doniósł wczoraj telefonicznie.

Zamach morderczy na dyrektora fabryki w Bielsku.

Bielsko. (Tel. wł.) Wczoraj popołudniu dokonano na p. Juljusza Schreiera, dyrektora fabryki koćów pp. Grossów, zamachu morderczego. Wydałony robotnik Andrzej Sporysz z Lipnika, rzucił się na Schreiera z nożem w rękę i zadał mu ranę w pierś. Rana nie jest niebezpieczna. Sporysz aresztowany. Jako motyw zamachu podał nieoznomo sekulatory ze strony Schreiera.

Kraków, 26 lipca.

Przed jazdem Rapperswilkim.

Na jazd Rapperswilkim, który rozpoczyna się 6 sierpnia, krakowskie „Tow. Przyjaciół Muzeum Rapperswilkim” wysłała specjalną delegację. W skład delegacji wchodzi następujący członkowie wydziału: mecenas Bogusz, dr. S. Komornicki, historyk sztuki, dr. H. Kunze, art. rzemieślnik i Kaz. Rog, dyrektor komerc. fabryki Zieloniewskich. Jak słyszeliśmy, delegaci ci wiozą ze sobą wyczerpujący projekt reorganizacji Muzeum Rapperswilkiego, wzorowany na statucie Muzeum Nar. w Krakowie z odpowiednemi zmianami. Nie wątpię, iż tak poważna delegacja będzie przez Radę muzealną odpowiednio respektowana i głos jej poważnie wazany na szali uchwał tegożecznego zjazdu.

Z Warszawy wybiera się również szereg poważnych osobistości, które występować będą w zupełnem porozumieniu z krakowską delegacją.

Nowa doniosła instytucja w fabryce tytoniu.

Przytulek dla niemowląt.

Krakowska fabryka tytoniu znana jest z tego, iż posiada pierwszorzędne instytucje humanitarne i motliwie najlepsze urządzenia higieniczne dla swych liczących pracowników, przeważnie kobiet.

Obecnie — jak się dowiadujemy — kończy się w tejżej fabryce tytoniu instalacja doniosłej instytucji humanitarnej, wkraczającej już w dziedzinę innowacji socjalno-politycznej, zakrojonej na wielką skalę.

Robotnice fabryczne, udając się do pracy o godz. 7 rano, zostawiają swoje niemowlęta na cały dzień w słownych, niehigienicznych mieszankach, bez suszowej opieki — a co najwazniejsza — bez nieodzownego pokarmu matczynego. To też odnośna statystyka wykazuje znaczny procent chorób i śmiertelności wśród niemowląt tej kategorii.

Chcąc temu smutnemu stanowi zapobiedz, zarząd fabryki tytoniu przystąpił do urządzenia przytulku dla nie mowiały, dziecic robotnic fabrycznych. W zabudowaniach fabrycznych wybrano dużą salę, która obecnie przemienia się na powyższy przytulek. W salę tej, odpowiednio urządzonej i wyposażonej w najlepsze urządzenia sanitarno-higieniczne, aniząd postawienie kilkudziesięciu łóżeczek dziecięcych. Robotniczanki będą przychodziły do fabryki wraz z swemi niemowlętami, które będą oddawane do przytulku na cały dzień, aż do końca dnia roboczego o godz. 6 wieczór, poczem będą swe dzieci z powrotem zabierali do domów. W przytulku będą się dzieci przez cały dzień znajdowały pod opieką egzaminowaną pielęgniarkę, zaangażowaną specjalnie w tym celu przez zarząd fabryki. Dzieci będą codziennie kapano, wazone i żywno, a lekarz fabryczny będzie je otaczał ustawiczną opieką. Co dwie godziny będzie robotnice zwalniał na jakiś czas od swych zajęć, aby mogły swego niemowlęta nakarmić. Naturalnie przytulek ten będzie zupełnie bezpłatny, a wszelkie koszty z tego tytułu będzie opłacał zarząd fabryki. Otwarcie przytulku nastąpi w pierwszych dniach września.

Opisany powyżej „przytulek dla niemowląt” jest pierwszą tego rodzaju instytucją w rządowych fabrykach tytoniu. — Zawdzięcza on swe powstanie inicjatywie dyrektora fabryki p. dra Seeligera, który nieustraszenie stoi na straży dobrego materialnego i moralnego trybieżerzy swych robotników i robotnic. P. dr Seeligerowi należy się szczere uznanie za stworzenie powyższej instytucji, która powinna być wzorem dla innych fabryk, zatrudniających robotnice.

Przedaz fosforowych zapalek. Wskutek reskryptu Namiastnicztwa z dnia 25 czerwca przypada się ponownie, iż z dniem 1 lipca b. r. wchodzi w życie zakaz sprzedazia zapalek fosforowych z białym (dółnym) fosforem.

Przestrzeżenie tego zakazu będzie jaknajostrajz kontrolowane także ze względu na interesy krajowych fabryk zapalek, które mogłyby być narazone na ruinę przez zasypanie Galicyi węgierskimi fosforowatymi zapalkami, których wyrób jest jeszcze do 1-go stycznia 1913 r. na Węgrzech dozwolony. — Nadmieniam się, że zakaz sprzedazia zapalek rozciąga się tylko na zapalki sporządzone z białego (dółnego) fosforu.

GALLERIE
 dziecinna dla panienek do lat 16, dla chłopców do lat 14.
 kapturki, kapelusze, pończochy, skarpetki, bieliznę, trykotarże i całe wyprawki dla niemowląt poleca
Franciszek Martin Kraków, Rynek gł. 12.

Nieszczęśliwy wypadek. Podczas rozważania kamiani dynamit przy robotach ad Wiśla nie został ugodzony odłamem ucinia 19-letni chłopak Adam Piotrowski, szkar pogotowia konstataował złamanie noży. Nieszczęśliwy chłopak znajduje się na oddziale chirurgicznym w szpitalu św. Łazarza.

Czyn obłąkanej. Wczoraj wieczorem zamieszkała przy ul. Batorego na Podgórze, umysłowa chora Wiktorja Jelonek wyskoczyła z balkon pierwszego piętra na bruk, leżąc ciężkich obrażeń wewnętrznych. Nieszczęśliwa obłąkana opatrył dr. Pisek.

Dezertor rosyjski. Wczoraj policja aresztowała Józefa Ketykę w chwili gdy uświawiał w jednym ze sklepów na Małym Ryнку wzmianki na amerykańskie pieniądze 300 rubli. Okazało się, że Ketyka jest dezertorem rosyjskim i zbiegł niedawno z 35 pułku piechoty w Kriemieniezgu. Aresztowany nie potrafi wytłumaczyć jasno z jakiego źródła posiada tak znaczne kwoty. Twierdził, że posiada pieniądze z działo rodzinnego, policja nie daje wiary. Józef Ketyka pochodzi ze Saspowa w powiecie olkuskim.

Dojądło jej życie... Wczoraj w nocy z mostu Zwierzynieckiego rzuciła się do Wisły w zamiarze samobójczym notowana policynie Władysława Zachara lat 33. Znajdującej się w pobliżu przechodnie wyciągnęli desperatki z wody. Zachara nie dała jednak za wygrane i w pół godziny potem ponownie rzuciła się do wody. Wyratowano ją znowu i odstawiono do aresztów.

Na wystawie przyjaciół sztuk pięknych nadeszły w dalszym ciągu dzieła artysty Józefa Krzysza.

W ogłoszonym w dzienkach spisie wydatków napisano pod nazwiskiem p. Wojciecha Kossaka, którego obraz nadejdzie dopiero w czasie późniejszy.

W pierwszym dniu wystawy zakupiono na wystawie tempory Piotra Stachowiaka „Gajki tarasiny” i „Rezyd” tudzież tegoż artysty rysunek „Główni kobiecie”, a następnie posłał szronowy Antoniego Madeyskiego „Maję świat”. Subskrybowano egzemplarze tej rzeźby w obecności do obrabiania w sekretaryacie Towarzystwa.

Tow. wioślarek w Nowym Sączu. Na nocy zatwieronego przez Namiestnictwo statku zawieszono się w Nowym Sączu Tow. wioślarek, które obecnie liczy już 94 członków. Z łodzi T-stwa korzystać może także publiczność.

Nie było „pogromu chrześcian” w Brodach „Prikapackaja Rus” doniosła wczoraj, że w Brodach kilkunastu tłum żydów napadł na chłopców i za przylet tam do rozlewa krwi i pogromu chrześcian. Biuro c. k. kor. zaprzecza urzędowo tej wieści. Nie było wcale napadu kilku tysięcy żydów na chłopców, lecz tylko wakatki niedowolne najuboższych mieszczków Brodów z cen targowych powścią kłótania z pasterkami i wiościami nami, dowolający nabiał do miast, która skończyła się zniszczeniem paru litrów mleka. Zrezyta nie było żadnych porażniczych ekscydacji.

Z SALI SĄDOWEJ.

Czy wolno adwokatowi palić na korytarzu sądowym?

Kraków, 25 lipca.

Znana jest powszechnie niedra przy ulicy Kanoniczej, w której się radea są powiatowy karny Ceehaje ja brak najprzyjemniejszych urzędów, składających się na po-

jęcie „dom mieszkalnego”, nie mówiąc już o tem, że „dom” ten nie posiada najmniejszej kwalifikacji na siedzibę sądu, który swym wnętrzem wyglądem powinien choćby jako tako czcić respekt dla idei sprawiedliwości. W szczególności brak w tym sądzie po cze czekał dla adwokatów, którzy zmuszeni są nieraz całemi godzinami na swą kolej wycekiwać na korytarzach, lub tłać się po biurach sądowych. Na tem tle zdarzają się ustawiczne konflikty, z których jeden znalazł wczoraj swój epilog przed krátkimi sądownymi. Sprawa, o którą chodzi, przedstawia się następująco:

W dniu 6 maja br. czekał konceptant adwokatki dr. Piotr Reich w biurze sądziego pow. dra Głódkowicza (w sądzie pow. karnym przy ul. Kanoniczej) na rozprawę, w której miał zastępować jedną ze stron. Ponieważ w małej salce czekało już kilkunastu adwokatów i wszyscy — za pozwoleniem sądziego — palił papierosy, przeto dr. Reich, któremu było na sali dziesięć, wyszedł na „korytarz” (euteimistyczna ta nazwa oznacza chuchając siankę), gdzie stanął przy oknie i zapalił papierosa.

Zaznaczyć należy w interesie prawdy, że na ścianach korytarza widnieją pozłótkie ze strzałką w tablicie, zakazujące smrogu palenia (napowietrzyć się), lecz zażalenie tegoż z konieczności nikt z licznych klientów sądu się nie trzyma, choć przecież nikogo zmusić nie można do wyrzucenia się papierosami podczas długich godzin nadnego wycekiwania. Nikt też nie pilnował dotychczas wykonania powyższego przestarzałego zakazu.

Ledwo jednak dr. R. z rozkoszą kilka razy zycząc się ze swego „memfisa”, aż tu nagle zjawił się przed nim jakiś starszy jeździec w bluzie urzędniczej i zwraca mu uwagę, że „tę palną nie wolno, bo palenie na korytarzu sądowym jest wzbronione”. Dr. R. w grzeszcy spojścił zawiązy, że on jest adwokat i „ty” jego chłopa paląc wolno. Wódczka od pan poszedł do swego biura i po chwili wrócił w czapce urzędowej na głowie i zapytał dra R. o jego nazwisko. Dr. R. odparł na to dosłownie: „Jak pan będzie śmiecieł, to pan odpowiem”, poczem wrócił na salę rozpraw, gdzie obecnym adwokatowi odpowiedział swą przgłosę.

Owym panem w bluzie urzędowej był p. Wojciech Błecz, oficyał sądu, który za pośrednictwem adw. dra Filimowskiego wniosł przeciw dr. Reichowi doniesienie do prokuratury o przekr. z § 312 n. k. (obraza urzędnika podczas urzędowania). Prokuratura zarządziła dochodzenia, których rezultatem było wczorajsza rozprawa przed sądzie p. Barbackim przeciw dr. P. Reichowi, obwinionemu o powyższe przekroczenie. Dr. Reich przyniósł na to zarzucenie swoje słów — o jego winie i wydał wyrok uwalniający, motywując go tem, iż słowa inbajomowane wypowiedziane zostały warunkowo.

Prokuratura zgłosiła odwołanie od powyższego wyroku uwalniającego.

Narady polskich polityków w Marienbadzie.

Jak słychać w sierpniu mają się zjechać w Marienbadzie polscy kierownicy politycy: dr. Leo, Jaworski, German, Abrahamowicz, Korytowski i Stapiński w celu naradzenia się nad Sejnmem krajowym. W naradach weźmie udział namiestnik Bobrzyński. — Przedmiotem narad ma być reformy w wyborach, rozdział mandatów, stanowisko wo-

bec Rosinów i w końcu stanowisko Koła polskiego wobec rzadu w jesiennej sesji. Po tych naradach mają się ci politycy zebrać w Wiedniu. Odnosnie do Sejmu galicyjskiego ma być przedłożony wniosek Wydziału krajowego na dodatek do podatków w wysokości 11 hal.

Umierający cesarz japoński. Mutsuhito.

Telegramy z Tokio donoszą, że krótko znajduje się w agonii. Lacy od dopiero lat 60 (ur. 3 list. 1852). Cesarz Mutsuhito zmodyfikował Japonię, dał jej konstytucję i siłę zbrojną, która w wojnie z Rosją zwyciężona światu. Za cesarza Mutsuhito, Japonia stanęła w rzedzie wielkich mocarstw światowych. Dla rasy żółtej rozpoczęła się nowa era.

**„TELEGRAMY”
„TELEFONEMATY”
„NOWIN”**

Sytuacja w Konstanczynie.

Reakcyjne prądy biorą górę — O los Teatr w parku krak.

Piatek: „12 żon Jaleta”
Sobota: „Sybil”

Wiedeń. Dzisiejsza „N. Fr. Presse” w dniejszej depezy z Konstanczyna daje charakterystykę obecnej sytuacji i nastroja panującego w stolicy państwa autokratycznego. Wczoraj święta narodowa przesłało wprawdzie bez zarzuku, ale obchodzono je bez entuzjazmu. W mieście zgola nie było nastroju świętecznego. W uroczystości nie brał udział ani sultan, ani ministrowie ani eby dyplomaci.

Zamianowanie nowego gabinetu przyjęto wprawdzie z radością, lecz mimo to a dzieje ludności nie są zaspokojona — Przestąpienie nie jest jeszcze zażegnanie.

Związek oficerów t. zw. „Liga wojkowa” prze do rozwiązania parlamentu, co by było równoznaczne ze złamaniem wypisów komitezu młodoturkieskiego.

Pogłoski o uwolnieniu Abdülmamida są wierzutną bajką. Pogłoski te jednak dosadnie charakteryzują obecną sytuację, w której dominują silne prądy reakcyjne, dążące do zaprowadzenia absolutyzmu i zawieszenia konstytucji.

Obecnie chodzi o uratowanie parlamentu, a Młodotary liczą na to, że usłużenia ich w tym kierunku znajdą popar-

Teatry i widowiska

REPERTUAR

Opera i operetka.

- 25 lipca
Piatek: „Cnotliwa Zuzanna”
27 lipca
Sobota: „Dej adjutant”
28 lipca
Niedziela: „Faust”
29 lipca
Poniedziałek: „Cnotliwa Zuzanna”
30 lipca
Wtorek: „Hircy Godunow”
31 lipca
Środa: „Dej adjutant”
1 sierpnia
Czwartek: „Madame Butterfly”

Teatr Nowości.

- Kabaret polski.
J. Borowski.
Szyder.
Palczowska.
Karłowicki.
„Odnaj brachur”
Kolekolech.

Teatr Nowości.

- Kabaret polski.
J. Borowski.
Szyder.
Palczowska.
Karłowicki.
„Odnaj brachur”
Kolekolech.

Edison.

- Wczątek o god 8 i pół wieczór.

Bank przemysłowy
dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Hs. krakowskiem
Filia w rakowie.

Zakład centralny we Lwowie, kapitał akcji. K. 10,000,000
Telefon Nr. 0092. Nossy otwarte od 9-1 i 3-1/2 z wyjątkiem niedziel i świąt.
Wszelkie transakcje bankowe. Finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych. Wkłady na książeczki i rachunek bieżący, kupno i sprzedaż walut dewiz, papierów wartościowych eskont, inkasno wekeli, przekaz czeków i akredytów kraj. i zagr. Udzielenie wszelkich wskazówek co do lokacyi kapitałów i transakcyi finansowych.

cie przynajmniej kilku garnizonów wojskowych, co do których mają nadzieję, że staną po ich stronie.

Odroczenie rokowań ugodowych w Pradze.

Praga, 26 lipca.

W rokowaniach niemiecko-czeskich nastąpił zastój. Jest już pewnem, że do końca tygodnia ugodą w sprawie języka urzędowego w Pradze nie dojdzie do skutku i w konsekwencji tego rokowania ugodowe odroczone zostaną do września. Czesi starają się jeszcze utrzymać ciągłość konferencji, ale delegaci niemiecy twierdzą, że wobec braku wszelkich ustępstw, dalsze rokowania nie mają wogóle sensu.

Kiedy się zbierze Sejm czeski?

Praga. (Tel. w.) Obecnie ucichły już zupełnie pogłoski, jakoby Sejm czeski miał się zebrać w sierpniu na krótką sesję. Sytuacja jest tego rodzaju, że ewentualnie powyższe najwcześniejsze może dopiero we wrześniu.

Dżuma w Tryeście?

Tryest. (Tel. w.) Na przybyłym tutaj statku „Amphitricio” zachorowało kilku marynarzy wśród obojętnych symptomów dżumy bubonowej.

Rozruchy drożyzniane we Włoszech.

Ancona. (Tel. w.) W pobliskim miasteczku Osno wybuchył wczoraj gróźna rozruchy drożyzniane, z powodu nadmiernego podwyższenia cen środków żywności. Tym razem się na wóz napelony zbożem i podпалиł go, a następnie ruszył na pałac „Finibaldi”, chcąc go zdemolować. Karabinieri przywrócili porządek i dokonali Henzyh aresztowań.

Zniesienie autonomii kościoła serbsko-prawosławnego.

Budapeszt. (Tel. w.) Rząd węgierski wydał szereg zarządzeń, ograniczających autonomną organizację kościoła serbsko-prawosławnego. — Rozporządzenie monarchy suspenduje całą konstytucyjną kościoła serbsko-prawosławnego i przywraca stan, jaki istniał w latach 60-tych. Zarządzenia te mają uzasadnienie w tej okoliczności, że w odbytym niedawno synodzie tego kościoła wzięły górną żywioły świeckie, wręgu usposobione wobec obecnego rządu węgierskiego. Rząd zaś w odpowiedzi na to, stosuje represje i znosi autonomię kościoła.

Zamach anarchysty na księdza.

Braksla. (Tel. w.) Wczoraj siódmiu w jedynej z ogrodów publicznych na ławce pewien 60-letni ksiądz katolicki i spokojnie czytał gazetę. Nagle przystąpił do niego jakiś obcy mężczyzna, z wyglądu robotnik i z okrzykiem: „Niech żyje rewolucja socyjalna!” rzucił się z nożem w ręku na księdza, zadając mu szereg ciężkich ran. Zwiadaniarza aresztowano, a nieszczęśliwego księdza odwieziono w stanie groźnym do szpitala.

Kradzież starożytności dla milionerów amerykańskich.

Tryest. (Tel. w.) Przed kilku dniami przytuszano w tutejszym porcie statki grecki „Catherina”, pod zarzutem, iż wiezie kontrabandę wojenną dla Albaczy-

ków. Wzorzaj dokonano rewizji statku, która wykazała nieoczekiwany plan. — Oto pod ładunkiem sztruż znalazono ukryte pięć wielkich skrzyń, zawierających rozłożoną na części staroeczką statuetkę marmorową, wywiezioną z wyspy Samos. Statuetka przedstawia wysoką wartość archeologiczną i została ona skradzioną z polecenia milionerów amerykańskich.

Pierwszy wojskowy match footballowy.

Prag. (Tel. w.) Wczoraj odbył się tutaj pierwszy w Austrii match footballowy między dwiema drużynami wojskowymi. Stareci narzeczli sobie drużyny 2-go pułku piechoty 60niańskiej i 27-go pułku piechoty. Zwyciężyła ostatnia drużyna.

Śmierć odu piruna.

Parýž. (Tel. w.) W pewnej miejscowości pod Paryżem zginął wczoraj, rażony piornem, markiz Montebello, syn b. ambasadora francuskiego w Petersburgu. Zabity był sekretarzem banku marokańskiego.

Na grobie Tołstoja.

Petersburg. (Tel. w.) Od kilku dni czarnocijacy pod pretekstem złożenia hołdu przyjeżdżali na grób Tołstoja do Jasnej Polary, gdzie jednakże urządzali banki i orgie. Żona zmarłego pisarza ustanowiła straż, czuwającą nad mogłą Tołstoja.

Zasądzenie szantażysty emigracyjnego.

Budapeszt. (Tel. w.) Reakomy „profesor” Ludwig Polgar-Lessing, który od dłuższego czasu wygłaszał tutaj „naukowe”

O nowe armaty.

Wojskowość nie ustąpi od żądania armat ze stali.

Z Budapesztu nadchodzi wiadomość, że rząd mały bynajmniej nie myślał wywrzeć się zamiaru uzbrojenia artylerji w nowe armaty stalowe, mimo, że obaj ministrowie skarbu przed kilku tygodniami zgodnie oświadczyli się przeciw nadmiernym kredytom wojskowym. „Budapesti Hirap” w artykule, widocznie inspirowanym, z wysokiej strony, donosi obecnie, że sprawa kredytów na nowe armaty nie zejdzie z porządku dziennego. Konflikt między hr. Aehrenthalem, a szefem sztabu generalnego miał również źródło w tej kwestji, a obecnie zmiany w rządach w Austrii i Węgrzech może przedzej

nastąpić, niż o tem myślał wloeniency Lukacsa i gabinet Stauhka-Heinolda. Nie ulega żadnej wątpliwości, że administracja wojskowa wytrwa przy swoim żądaniu. Bronz musi zniknąć z armat, a zastąpić go musi stal.

Armia otrzymała armaty bronzowe przez lekkoomyślność dawnych kierowników.

Minister Aufenberg przedłożył cesarzowi w tej sprawie memoriał, a także hr. Berchtold przed kilku dniami na audyencji w ischlu o tej sprawie mówił. Następca tronu już od półtora roku zna cały stan rzeczy.

Zbrojenia Anglii. Zapowiedź wojny anglo-niemieckiej.

Angielski program flotowy. — Przeciw Niemcom i Austro-Węgrom.

Z Londynu donoszą:

W Izbie gmin lord admirałcy Ohnrhill przedstawił wczoraj program flotowy na lata najbliższe i oświadczył, że w chwili, w której mocarstwo inne na morzu Śródziemnym szybciej się rozwinię, także Anglia będzie musiała to samo uczynić przez stworzenie eskadry dreadnoughtów. Następnie przedstawił ponownie program budowy Floty niemieckiej, poczem powiedział: „mimo to my jesteśmy jeszcze panami sytuacji”.

Jezeli nasza postelaty przyjęte zostaną przez Izbę, to mamy zagwarantowane dostateczne bezpieczeństwo do roku 1915. W roku 1916 słożony zostanie nowy program”.

W dalszej dyskusji wywołała zainteresowanie mowa pusta liberalnego, Contona

Ricke ta, który oświadczył, że właśnie Anglia musi więcej robić, jak robi, musi starać się uciekać faktu, wobec których prawdopodobnie stanie w jesieni lub w roku przyszłym. Niemcy prokokuwają Anglię; Anglia musi się okazać zdecydowaną i prowokację przyjąć.

Izba 281 głosami przeciw 32 przyjęła preliminarz rządowy w sprawie Floty.

Zapowiedź wojny anglo-niemieckiej.

W Wiedniu niezwykłe wrażenie wywołała mowa liberała Conton-Ricketa, który tak daleko się zapędził, iż powiedział, że już w jesieni a najpóźniej w przyszłym roku przyjdzie do wojny między Niemcami a Anglią.

Wpłaca dziennie bez wypowiedzenia do kor. 5000; podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszy.

Flia kopuje i sprzedaje różno waluty papjery wartościowe, wydaje przekazy na znaczenia, zabezpieczony oraz ułatwia wyrażenie transakcje bankowe, jak najodrocznie.

Kantor Wymiany

Guldyw. prozdowe od 5-12½, popołudnie od 5-3.

BANK
Zaliczkowy i Kredytowy
 [Königgrätz]
 Złozinić udmni ąstow z Hradci Kralowé
 Filia Kraków, ul. Wiśnią 3 Obok Banku Austro-Węgler.

Kapitał akcyjny 15,000,000.
 Fundusze rezerwowe R. 2,500,000.
 Stan wkładów kopon 41,000,000.
 Bank przyjmuje wkłady na książeczki za oprocentowaniem po

4 1/2 %

Na Uroczyście
M. B. Anielskiej
 Księgarnia katolicka
 Dra Władysława Milikowskiego
 w Krakowie, 806
 Plac Maryacki 9, tel. 1308
 poleca dziełko p. t.

Porcyunkula

czyli skarb jasni szerzeliżgo
 Św. Djea Franciszka.
 Wydanie drugie powiększone
 (w obrazkach). Str. 69,
 w 30-ct.

Za nadpłatami kwoty 45
 halaryz w znacznych poci-
 wych wysyła franco.

Tamże sprzedaje się kartki ko-
 respонденcyjne wysyłce z marke-
 20 hal, a za przesyłkę po 3 hal.

Mężczyzna

energiczny poszukuje po-
 tasy magaszyni lub inka-
 senta i Meza słobyl kaucy
 4000 Koron. Zgłoszenia pod
 B. K. do biura detektywów i
 ogłoszeń Maryjana Hoppeca
 w Kraków, Jagiellońska 7, 878

Poszukuje się do biura
 intelektualnej, orientacyj-
 nej się szybko w interesach
 panny, znającej stenogra-
 fii polską i niemiecką, pła-
 szki biegłej za maszyną.
 Pożądany też język fran-
 cuzski lub angielski. Zgło-
 szenia listowno „Anaska”
 ul. Fredry 7, Lwów. 877

Mgiel kolowa „Ziele-
 nie bierze” w dobrym
 stanie do sprzedania. Do-
 stąpi, Podgórska 10. 876

Dla dzieci!

W domu, gdzie są dzieci, gdzie się ma obcy-
 ny i powinn się ich odwieść! Łatwo stracony
 pokarmami, dlatego należy przestrzegac co
 następuje: **Flakel** spożywczymi według przepa-
 scriptions Dra Oetkera i **Splaceno**.

z Dr. Oetkera proszkiem do piczenia
 najlepszymi sposobami (rodzkiem pomoczym)
 do piczenia, salety umiar! jeść najlepiej po-
 żywienie. Zaczynione we własnej kuchni sa-
 zawierają mleko, tłuszcz, makę, jaja, cukier,
 a więc: składniki jednokomórkowe w bardzo swo-
 bądzi w smaku. Wysoka temperatura pieca oso-
 broczna staranna skrótli mącej, odpowiedzie-
 rzytyczna, a nie z mleka i miazgi jednokomór-
 kowej w miazgi. Wykonano bardzo wydosko-
 nione dowiedzenia przynależność gospodynie i tuż-
 ki. Przepisy darmo. Dr. Oetkera proszek można
 wspaniale kupić. Należy kupić od razu otrzymane
 tylko prawdziwe wyroby Dr. Oetkera. 836

MIESZKANIA

Jedne, słoneczne, zaraz do wspaniałej przy ul. Smole-
 dzkiej 36, 3. p. przedp. kuchnia, łazienka, gaz, światło,
 elektr. i rządy p. 3. p. przedp. i kuchnia, oświetl. gaz.
 Wiadomości: Długa 14, III p. na prawo. 874

Zjedn. austr. akcyjne towarzystwo żeglugi parowej

Austro-Americana

Regularna i bezposre-
 dna komunikacja
 z Austrią do Ameryki,
 do Kanady i t. d.

Stara Firma
 od lat 30 tu handel ce-
 mientem z trafiką, wszystkimi
 pozost. k. wyłączeni spożywa-
 cki, fr. fr. fr. fr. fr. fr. fr. fr.
 Otwierają skład we Wiedniu,
 Katyżek szkolny: w
 nazyłoby i przyborny pła-
 nię, obłągnię, w mieście
 w butelkach, 3 kolumny, sa-
 stawowe, z obrotowym ko-
 lejkom, sześć magazynów i
 kalca, do tychże jest kara-
 kany, wspaniale porządnie i
 lub wydziaławiana, z wo-
 dno i wloziczy i podobać
 wieku pod bardzo kuszą-
 cym warunkami. Bilansy
 wspaniale. Bilansy, w
 dzianienki i ogłoszeń Mary-
 jana Hoppeca w Krakowie,
 Władysława 9. 875

PIĘGI

Do amunicji pielęgnują używają najrozmaitszych środków.
 Wszystkie te środki oparte są na jednokomórkowych zasadach
 mianowicie na wybieleniu pięt. Ten sposób postępowania
 nie jest właściwy. Chcąc usunąć piętę, nie wy-
 starczyłoby wybielenia, gdyż po przetrwaniu krótkiej
 wystąpią nowe. Trzeba ją przede wszystkim znieść.
 Użycie piętki zupełnie można tylko zapominać tak zw.
 „Sarko-Drem”. Tworzą salicyl z miazgą kremem i
 następie zmazę mydłem. Ten specyficjny krem staro piętki
 zupełnie w krótkim czasie i ożyli całą piętę, ramie-
 biały. Krem ten sporządza się pod kierunkiem prof.
 uniwersyteckiego dra ligera i wspaniale chroniony i jest dziś
 jedynym pod gwarancją, skutecznie działającym środ-
 kiem, przy tem zupełnie nie-szkodliwym. Podołko jedno
 wstarczy. Cena kor. 2,50, poczta kor. 2,80 franka. Zamówić
 za zaliczką lub przekaże nadaniem gotówką w
 markach poczt. lub przekazem.

J. KUKLA, Praga, ul. Perlowa 35.

ROZKŁAD JAZD

a) z Przemyślu do Wiednia-Jenry:	z) z Przemyślu do Argentyny przez Rio de Janeiro:
Argentyna . . . 29 czerwca	Argentyna . . . 29 czerwca
Włochy . . . 27 lipca	Włochy . . . 27 lipca
Meksyk . . . 27 lipca	Włochy . . . 27 lipca
Argentyna . . . 10 sierpnia	Argentyna . . . 10 sierpnia

Informacyj
 udzielają oraz sprzedają kart objawowe następujących:
 Dla zachodniej Galicyi i Bukowiny
 Kraków: Janer i Janer (GOLLUST i Ska), Li-
 bnińca 7, (naszpewk św.).
 Czerniowce: Biuro pasażerskie Austro-Ameryan, Rat-
 hanstrasse 20.
 Dla Galicyi wschodniej:
 Lwów: Biuro pasażerskie Austro-Ameryan, Na Blonie 9,
 Jakiety ulicowej agencja, na prowincyi.
 Tryest: Dyrekcja Austro-Ameryan, via Maria Piccola 2.
 Wiedeń: Biuro pasażerskie Austro-Ameryan,
 i Karntnerring 7.
 Biuro pasażerskie Austro-Ameryan, II. Keiser-
 strasse 36
 Wiedeń: Jenralna Agencja Austro-Ameryan,
 Schenker i Ska.

SZKOŁA
 krajowa i szychia
 przy ul. św. Krzyża 4, 7
 otwiera dla młodzieży
 pól i panienek dnia 1 sierp-
 nia z zaopłatą kursu
 wakacyjnej, najlżejszymi
 francuzkiego kraju, w sy-
 stemu Włochy, Zgłoszenia
 i wpłaty przyjmują się do-
 dziełno po południu 8 do 6
 872

Dom ubikacyjny i in-
 terezu w Grzegorzku do
 sprzedania. Wiado-
 mość ul. Grzegorzka 1
 20 w mieszan. 880

WYRÓB KRAKOWSKI

Doskonałe pokrycie dachów

ASBIT
 Lekkimi, trwałem, nie wymaga nigdy naprawy.
 Najwyższy stopień ogniochronności.

ASBIT

łupek asbestowy
 odporny na wiatry i zmiany powietrza.

FABRYKA ŁUPKU ASBESTOWEGO „ASBIT”
 Spółka z ograniczoną poręcją

337 **KRAKÓW. Fabryka; ul. Starowisłna 89. Biuro centr. ul. Starowisłna 48. Telefon Nr. 2105.**

OLLA

„Dobrym”
 GIMOWA
 OLLA GIMMI polecone przez przeszło 3000 lekarzy.
 Do zabicia we wszystkich ap-
 tekach i lepiarych drog.
 Cena 4, 6 i 8 kor.

Najlepszymi i najłatwiej się
 we wszystkich środ-
 ków przeciw
Odciskom
**amerykańskie, patentowane pier-
 sienie przeciw odciskom.**

Ucierając nią w 10 do 20 minut po przyłożeniu a usu-
 wając niezawodnie każdy odcisk w 10 do 14 dni według
 sposobu użycia. Próba sziła 20 h., 6 sztuk w pudrku K-1
 — Do nabycia w Krakowie: Apteka pod Kopłą, Apteka
 sierdka, Apteka pod Trygłymem ul. Szczęśliwicka, Apteka
 przy ul. Dietlikowej, Apteka pod Biłym Orłem w Ryń-
 ku, Apteka pod Słonosem Lilią A-B, Apteka pod Leoni-
 m Kieparze, Apteka przy ul. Stradomskiej, Apteka pod
 słotym Orłem przy ul. Krakowickiej, Apteka pod złotym
 Słonosem przy ul. Grodzkiej, Apteka pod złotą Głową
 przy ul. Grodzkiej, Apteka przy ul. Trańcy, Apteka pod
 Koroną, Apteka przy ul. Karłowickiej, Apteka pod
 złotą Głową, Apteka przy ul. Karłowickiej, Apteka pod
 złotą Głową, Apteka pod Koroną, Apteka przy ul. Karłowickiej,
 Apteka przy ul. Karłowickiej, Apteka pod Słonosem
 pod Kopłą, Apteka pod Koroną, Apteka przy ul. Karłowickiej,
 Myślenicki, Nowym Słonosem, Podgórska, Rad-
 wicki, Rapoczkach, Suche, Słodkowskie, Wodolicki, Wi-
 śliczek, Zyrard i we wszystkich apetekach i aptekach. 794

Pracownia
 tapicerska
FRANCUSZA RABINOWSKIEGO
 znajdujące się obecnie przy ul.
Zacisze 1. 10.

Fundusz gwarancyjny, z końcem 1910 r. 20,216 170 K.
 Siana ubezpieczeń z końcem 1910 r. 132,157,999.19 K.
 422,589 osób.

„ALLIAZ”

akcyjne towarzystwo ubezpieczeń na
 życie i renty we Wiedniu, przyjmuje
 pod bardzo dogodnymi warunkami
 ubezpieczenia na życie, renty i posagi.
 860

Zdolni i energiczni zastępcy zostaną przyjęci
 w kasie niemieckiej zachodniej Galicyi za wyszkol-
 onymi. Nieobranianych poleca się do po-
 dnij. Instrukcje wysyła się bezpłatnie z głów-
 nej agencji. — Kraków, ul. Długa 11, Józef
 Dąbrowski, lub z fili: Tow. Dieleko, ul. Główna 1.

Bar amerykański

przemiesiony został do tego samo-
 go domu o kilka sklepów dafej w u-
 lice Szwajcarskiej. Poleca o każdej po-
 rze dnia zimne i gorące przekąski.

Piwo okocimskie.

816

Zagwarantowany skutek

z przeciwnym wypadku zwraca się pieniędzą.
 Leksarskie uznanie i znakomitym skutku.

Dr. med. A. RIXA
Krem na białost

niezależnie od, do swobodnego użycia
 doskonałego stały skład: olejki, białko,
 olej, gromadzić w domu. P-Bona
 P-Bona K-3, gdyż punkt wystrze-
 żonego do zastawienia celu K-3

Niepodobne włosy
 nie trzymają w miejscu 6 dni-
 10 dni, Dr. med. A. Rixa zawsze od-
 owad pod gwarancją nielustracji
 K-4. — wysyła się w udzie listownie
 zadanie bezpłatnie.

Kosmetyczna Dra A. RIXA laboratorjum,
 WIEDEN 11, Berggasse 17/H.

Dyktando wysyła za pobraniem lub opłatą za poprzedzającą
 nadpłatą małej 200000. 811